

תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש)(תיקון מס' 2), התש"ף-2020

הצעה להחלטה

מחליטים,

1. מתוקף הסמכות הקבועה בסעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה, להתקין תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש)(תיקון מס' 2), התש"ף-2020, בנוסח שלהלן.
2. בהתאם להוראות סעיף 39 האמור, להניח את התקנות על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.
3. התקנות תיכנסנה לתוקף עם פרסומן ברשומות.

להלן נוסח התקנות:

תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש)(תיקון מס' 2), התש"ף-2020

בתוקף סמכותה לפי סעיף 39 לחוק-יסוד: הממשלה,
מתקינה הממשלה תקנות שעת חירום אלה:

1. בתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש),
התש"ף-2020, אחרי תקנה 2 יבוא:

2א. בתקופה שמיום י"ד בניסן
לתקופה מסוימת התש"ף (8 באפריל 2020) בשעה
16:00 עד יום ט"ז בניסן
התש"ף (10 באפריל 2020)
בשעה 07:00 יקראו את תקנות
משנה (א) ו-(ג)2 של תקנה 2
כך:

(1) בתקנת משנה (א)
האמור בה יסומן כפסקה (1)
ואחריה יבוא :

"(2) על אף הוראות
פסקה (1), במקום
עבודה ביישוב שמרבית
תושביו הם יהודים לא
ישהו עובדים כלל,
ואולם רשאי מעסיק
לאפשר שהייה של
עובדים במקום העבודה
אם שהייה כאמור
הכרחית לשם שמירה
על מקום העבודה,
תחזוקתו או ביצוע
פעילות חיונית או
דחופה בו, ובלבד
שצמצם ככל האפשר
את מספר העובדים
למספר הדרוש למטרות
האמורות ושמספר
העובדים לא יעלה על
מספר העובדים המרבי
המותר לשהייה בו
זמנית לפי פסקה (1).";

(2) בתקנת משנה (ג),
בפסקה (2), האמור בה יסומן
כפסקת משנה (א) ואחריה
יבוא :

"(ב) על אף הוראות
פסקת משנה (א) לגבי
ישוב שמרבית תושביו
הם יהודים לא תחול
הסיפה החל במילים
"או 15 אחוזים ממצבת
העובדים" שבפסקת
המשנה האמורה."

ב _____ התש _____ (ב _____ 2020)

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דברי הסבר

בהחלטת ממשלה מס' 4908 מיום 20 במרץ 2020 התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, לפיהן במקום עבודה רשאי המעסיק לאפשר שהייתם של 10 עובדים או עד 30 אחוזים ממצבת העובדים לפי הגבוה מביניהם, בו זמנית במקום העבודה, במטרה למנוע מפגש של עובדים רבים באותו מקום עבודה, ובכך לשמור על בריאותם ולהפחית את הסיכון של התפשטות המחלה בקרב העובדים ובקרב הציבור. במסגרת התקנות נקבעו שיעורים שונים למספר מעסיקים מן המגזר הציבורי ומהמגזר הפרטי בהתבסס על תחום עיסוקם.

בהחלטת ממשלה מספר 4946 מיום 31 במרץ 2020 התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התש"ף-2020, במסגרתן הוחמרו ההגבלות על עבודה כך שברירת המחדל בשוק הפרטי, עבור מקומות עבודה שאינם גופים שעוסקים בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינם מפעלים למתן שירותים קיומיים או מפעלים בתחומים המפורטים בתוספת תעמוד על 15 אחוזים. עם זאת, נקבע כי מעסיק רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר למספר רב יותר של עובדים, ולא יותר מ-30 אחוזים, לשהות במקום העבודה בו זמנית וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף. עוד נקבעו מגבלות בנוגע לנוכחות של עובדי מעטפת, שאינם עוסקים בליבת העבודה של המעסיק, במפעלים בעלי היתר מיוחד להעסקת עובד בשעות המנוחה.

מאחר שרוב העובדים ביישובים שרוב תושביהם יהודיים לא צפויים להגיע למקום העבודה החל מיום 8 באפריל 2020 בשעה 16:00 ועד ליום 10 באפריל 2020 בשעה 07:00, ובשל הרצון להפחית את כמות האנשים ששונים במקומות העבודה לטובת המשך מיגור נגיף הקורונה החדש, מוצע להחמיר את ההגבלות לתקופה האמורה. כך, מוצע שמעסיקים בשוק הפרטי במקומות עבודה ביישובים שרוב תושביהם יהודים, שאינם גופים שעוסקים בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינם מפעלים למתן שירותים קיומיים או מפעלים חיוניים בתחומים המפורטים בתוספת לא יאפשרו שהייה של עובדים במקום העבודה. על אף האמור, מעסיק יהא רשאי לאפשר שהייה של עובדים במקום עבודה ובלבד ששהייה כאמור הכרחית לשמירה על מקום העבודה, לשם תחזוקתו או לשם ביצוע פעילות חיונית או דחופה בו, ובלבד שצמצום, ככל הניתן, את שהייתם של העובדים במקום העבודה, ושמספר העובדים לא עולה על המספר המותר לפי תקנת משנה 2(א)(1).

עוד מוצע כי במפעלים בעלי היתר מיוחד להעסקת עובד בשעות המנוחה, ההגבלה שתחול היא זו שקבועה בהיתר שניתן להם.

החל מיום 12 באפריל, ימשיכו לחול תקנות משנה 2(א) ו-2(ג)(2) בנוסחן בתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התש"ף-2020.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר מצורפת.

סיווגים*

סיווג ראשי : חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי : אחר

מוגש על ידי שר האוצר

י"ג בניסן התש"פ
07 באפריל 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 (תיקון מס' 2).

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהחלטת ממשלה מס' 4908 מיום 20 במרץ 2020 התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, לפיהן במקום עבודה רשאי המעסיק לאפשר שהייתם של 10 עובדים או עד 30 אחוזים ממצבת העובדים לפי הגבוה מביניהם, בו זמנית במקום העבודה, במטרה למנוע מפגש של עובדים רבים באותו מקום עבודה, ובכך לשמור על בריאותם ולהפחית את הסיכון של התפשטות המחלה בקרב העובדים ובקרב הציבור. במסגרת התקנות נקבעו שיעורים שונים למספר מעסיקים מן המגזר הציבורי ומהמגזר הפרטי בהתבסס על תחום עיסוקם.

בהחלטת ממשלה מספר 4946 מיום 31 במרץ 2020 התקינה הממשלה את תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התש"ף-2020, במסגרתן הוחמרו ההגבלות על עבודה כך שברירת המחדל בשוק הפרטי, עבור מקומות עבודה שאינם גופים שעוסקים בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינם מפעלים למתן שירותים קיומיים או מפעלים בתחומים המפורטים בתוספת תעמוד על 15 אחוזים. עם זאת, נקבע כי מעסיק רשאי להודיע למנהל הכללי של משרד הכלכלה כי הוא נדרש לאפשר למספר רב יותר של עובדים, ולא יותר מ-30 אחוזים, לשהות במקום העבודה בו זמנית וזאת בשל העובדה ששהותם של עובדים אלה במקום העבודה חיונית להמשך הפעילות השוטפת של הגוף. עוד נקבעו מגבלות בנוגע לנוכחות של עובדי מעטפת, שאינם עוסקים בליבת העבודה של המעסיק, במפעלים בעלי היתר מיוחד להעסקת עובד בשעות המנוחה.

מאחר שרוב העובדים ביישובים שרוב תושביהם יהודיים לא צפויים להגיע למקום העבודה החל מיום 8 באפריל 2020 בשעה 16:00 ועד ליום 10 באפריל 2020 בשעה 07:00, ובשל הרצון להפחית את כמות האנשים ששהים במקומות העבודה לטובת המשך מיגור נגיף הקורונה החדש, מוצע להחמיר את ההגבלות לתקופה האמורה. כך, מוצע שמעסיקים בשוק הפרטי במקומות עבודה ביישובים שרוב תושביהם יהודים, שאינם גופים שעוסקים בעבודות תשתית ובעבודות בינוי, ושאינם מפעלים למתן שירותים קיומיים או מפעלים חיוניים בתחומים המפורטים בתוספת לא יאפשרו שהייה של עובדים במקום העבודה. על אף האמור, מעסיק יהא רשאי לאפשר שהייה של עובדים במקום עבודה ובלבד ששהייה כאמור הכרחית לשמירה על מקום העבודה, לשם תחזוקתו או לשם ביצוע פעילות חיונית או דחופה בו, ובלבד שצמצום, ככל הניתן, את שהייתם של העובדים במקום העבודה ושמספר העובדים לא עולה על המספר המותר לפי תקנת משנה 2(א)(1).

עוד מוצע כי במפעלים בעלי היתר מיוחד להעסקת עובד בשעות המנוחה, ההגבלה שתחול היא זו שקבועה בהיתר שניתן להם.

החל מיום 12 באפריל, ימשיכו לחול תקנות משנה 2(א) ו-2(ג) (2) בנוסחן בתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התש"ף-2020.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בהתאם לסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה (להלן - חוק היסוד), במצב חירום רשאית הממשלה להתקין תקנות

שעת חירום כדי להגן על המדינה, ביטחון הציבור וקיום האספקה והשירותים החיוניים.

על אף שהסמכות להתקין תקנות שעת-חירום מנוסחת בלשון רחבה ומקנה לממשלה שיקול דעת רחב, הפסיקה פירשה את הסמכות על דרך הצמצום (ראו בג"ץ 6971/98 יוסף י' פריצקי עו"ד נ' ממשלת ישראל, נג(1) 763 (1999), ובג"ץ 2994/90 ח"כ אברהם פורז נ' ממשלת ישראל, מד(3) 317 (1990)).

החובה לנהוג בריסון עצמי בהתקנת תקנות שעת חירום אף נובעת מהיותה של הממשלה ממשלת מעבר, המחויבת ממילא באיפוק ובריסון בביצוע כל פעולותיה.

על רקע התפשטות הנגיף יש צורך בהתקנת תיקון לתקנות, לצורך הגנה על ביטחון הציבור במטרה לצמצם עוד יותר את תנועת האזרחים ערב חג הפסח, לרבות בדרך של צמצום נוכחות העובדים במקום העבודה. במסגרת התיקון מוצע להחמיר את ההגבלות לימים בודדים שהינם בעיקרם ימי חג, אשר במהלכם ממילא קיימת פעילות עסקית מצומצמת יותר.

עוד מוצע שלא להחיל את ההגבלות על יישובים שרוב תושביהם אינם יהודים.

בשל הנחיצות בקביעת ההסדר כאמור ובכך שהוא יחול כבר מחר, ועל אף שהכנסת ה-23 החלה לפעול ואף הוקמו מספר ועדות, וביניהן הוועדה המיוחדת לענייני קורונה, נראה שיש קושי ממשי לפנות לכנסת להסדרת הנושא באמצעות חקיקה ראשית. עם זאת, בהתאם לקבוע בסעיף 39(א) לחוק-יסוד: הממשלה, הממשלה תניח את התקנות על שולחן ועדת החוץ והביטחון של הכנסת סמוך ככל האפשר לאחר התקנתן.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור התקנות.

10.05.20

היועץ המשפטי של משרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם